

Mahidol University

ข่าวสภาคณาจารย์
มหาวิทยาลัยมหิดล

<http://www.senate.mahidol.ac.th>

ISSN 0857-989 x ปีที่ 41 ฉบับที่ 8 เดือน กันยายน 2558

พิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่
ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยมหิดล
ประจำปีการศึกษา 2557 วันจันทร์ที่ 7
กันยายน พ.ศ. 2558 ณ มหิดลสิทธาคาร
มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

สารจากประธานสภาคณาจารย์

อาจารย์ที่ฟังประสงค์ (MU Teacher) สู่การเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำ
กฎหมายลิขสิทธิ์: เรื่องใกล้ตัวที่หากไม่ซัวร์อาจสร้างปัญหา (ตอนที่ 2)
บรรณาธิการแถลง

2
2
4
8

สารจากประธานสภาคณาจารย์

โดย ศ.คลินิก นพ.วิรุณ บุญนุช

กระผมในนามสภาคณาจารย์ขอกราบขอบพระคุณท่านอธิการบดี ผู้บริหารสูงสุดของมหาวิทยาลัยมหิดล ที่ให้เกียรติแก่สมาชิกสภาคณาจารย์ โดยจัดให้สมาชิกสภาคณาจารย์นั่งแถวหน้าเป็นอาจารย์สักขีพยานในพิธีพระราชทาน

ปริญญาบัตร ประจำปีการศึกษา 2557 วันที่ 7 กันยายน 2558 ณ มหิตลสิทธาคาร

อาจารย์สักขีพยานในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรได้ทำหน้าที่ ถวายพระเกียรติยศแด่องค์ประธานในพิธี ต้อนรับและช่วยเหลือผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยมอบปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์และผู้ได้รับรางวัลมหิดล ทำให้บรรยากาศพิธีพระราชทานปริญญาบัตรมีความศักดิ์สิทธิ์และมีความสง่างามสมเกียรติของชาวมหิดลทั้งหลาย ขอแสดงความยินดีต่อบัณฑิตทุกท่านที่เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร

กระผมรู้สึกภูมิใจและดีใจเป็นอย่างยิ่งที่ได้เข้าร่วมพิธีพระราชทานปริญญาบัตรทุกปีในฐานะสมาชิกสภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดลครับ

วิรุณ

อาจารย์ที่พึงประสงค์ (MU Teacher) สู่การเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำ

โดย ผศ.ดร.โสฬส ศิริไสย์ ผศ.ดร.ดลพัฒน์ ยศธร
รศ.ดร.ชื่นจิตต์ บุญเจิด ผศ.ดร.ยุพิน วรสิริอมร
ผศ.ดร.ชาญยศ ปลื้มปิติวิริยะเวช

ความเป็นมา

สภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดลได้จัดเวทีสนทนาแลกเปลี่ยนในการสัมมนาเรื่อง “มหิดลสู่การเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำ” ขึ้น ณ โรงแรม เดอะ รอยัล เจมส์ กอล์ฟ รีสอร์ท ท ศาลาया อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2558 โดยเลือกประเด็นเกี่ยวกับ “อาจารย์ที่พึงประสงค์” (MU Teacher) มาเป็นหัวข้อวาระ (agenda) ของการสนทนาแลกเปลี่ยนครั้งนี้ ใช้เวลาทั้งสิ้นประมาณ 3 ชั่วโมง (9.30-12.30 น.) ซึ่งมีสมาชิกสภาคณาจารย์จากส่วนงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกิจกรรมทั้งสิ้นจำนวน 22 คน

โจทย์ของการสนทนาแลกเปลี่ยนคือ ทำอย่างไรมหาวิทยาลัยมหิดล จึงจะได้อาจารย์ที่เก่งและดี มีคุณภาพมาร่วมกันทำงาน จะมีกระบวนการคัดเลือก (recruitment) อย่างไร และเมื่อเลือกได้แล้ว จะมีวิธีการเสริมสร้างศักยภาพ (capacity building) อย่างไร รวมทั้งเมื่อสร้างอาจารย์ที่เก่งและดีพร้อมแล้ว จะดำรงรักษา (maintaining) อาจารย์เหล่านี้ไว้ได้อย่างไร

ความสำคัญ

มหาวิทยาลัยมหิดลมุ่งสร้างและกำหนดคุณลักษณะของ “บัณฑิตที่พึงประสงค์” ไว้อย่างชัดเจน แต่คุณลักษณะ “อาจารย์ที่พึงประสงค์” (MU

Teacher) กลับไม่มีการพูดถึงอย่างจริงจังมากนัก ในขณะเดียวกัน ท่ามกลางบรรยากาศการแข่งขันเพื่อสร้างผลงานของอาจารย์ ก็มักพูดถึงแต่ “ความเก่งทางวิชาการ” และ “ความสำเร็จในการเป็นผู้บริหาร” แต่ไม่พูดถึง “ความเก่งของอาจารย์” ในการสอนลูกศิษย์ และสร้างบัณฑิตว่า ประสบความสำเร็จหรือไม่ อย่างไร

การที่สภาคณาจารย์เลือกประเด็นนี้ มาเป็นหัวข้อสนทนาแลกเปลี่ยนในการสัมมนาครั้งนี้ ด้วยหวังว่า จะมีส่วนช่วยเปิดประเด็นให้ประชาคมมหาวิทยาลัยมหิดล รวมทั้งผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบหันมาสนใจเรื่องนี้อย่างจริงจังมากขึ้น

อาจารย์เป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนสู่การเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำ การมีอาจารย์ที่เก่งและดี มีคุณภาพ จะทำให้มหาวิทยาลัยสามารถสร้างผลงานทางวิชาการและนวัตกรรมที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะชื่อเสียงและความสำเร็จของอาจารย์จะส่งผลให้มหาวิทยาลัยมหิดลมีความโดดเด่น กลายเป็นแม่เหล็กดึงดูดให้นักศึกษาทุกระดับเกิดความสนใจ เชื่อมั่นและตัดสินใจเลือกเข้ามาเรียนต่อแน่นอน

สรุปผลการระดมความคิด ในแต่ละประเด็นได้ดังนี้

คุณลักษณะของ MU Teacher

MU Teacher ในฝันของวงสัมมนาของสภาคณาจารย์คือ นักวิชาการที่สามารถเปลี่ยน “ความรู้” เป็น “ทักษะ” ได้ดี ทักษะในที่นี้หมายถึง “ทักษะความเป็นครู”

เป็นที่ทราบกันดีว่า เด็กไทยมักเอาความรู้ไปผูกติดกับความเป็นตัวตนของครู ถ้าหากไม่ชอบครูที่สอน การเรียนวิชานั้น อาจไม่ประสบความสำเร็จทัศนคตินี้ ติดตัวมาแม้จะเข้ามาวิทยาลัยแล้วก็ตามส่วนใหญ่ นักศึกษาคาดหวังว่า อาจารย์มหิดลต้องเก่ง เนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำ บางคนคงแก่เรียนอาจตั้งคำถามท้าทายอาจารย์ หากได้คำตอบไม่เป็นที่พอใจ จะไม่ถามอีกเพราะถือว่าอาจารย์ไม่มี “กิน” มากพอ แต่ถ้าอาจารย์แสดงภูมิว่ามีความรู้ ก็จะได้ได้รับความเชื่อถือ เข้ามาหาเพื่อปรึกษาหารือ การเป็นอาจารย์ คือ นักวิชาการที่มีความเป็นครู จะต้องมีความเมตตา กรุณา คิดเชิงบวก ปราศจากอคติ ต้องตั้งใจสอน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่หวงความรู้ เป็นแบบอย่าง (role model) ที่ดีทั้งในเรื่องที่สอน และพฤติกรรม ต้องสามารถเปลี่ยนนักศึกษาที่สับสนเสี่ยงต่อความล้มเหลวให้กลับมาประสบความสำเร็จในเรื่องของการเรียนได้

การคัดเลือก (Recruitment)

“มหาวิทยาลัยต้องมีวิธีคัดเลือกคนที่มีความมุ่งมั่นอยากเป็นอาจารย์จริง ๆ เข้ามาทำงาน ต้องมีระบบการกลั่นกรองหลายชั้น เพื่อให้ได้อาจารย์ที่มีคุณสมบัติทั้งเก่งและดี อย่างไรก็ตาม คนเรียนเก่งได้รางวัลมากมาย แต่ไม่มีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นอาจารย์ ไม่ควรถูกคัดเลือกเข้ามา”

ไม่มีระบบใดที่คัดเลือกคนได้สมบูรณ์แบบตามที่ต้องการ แต่อย่างน้อยต้องจริงจังในการคัดเลือกคนที่สามารถนำมาพัฒนาหรือเจียรไนได้ คนเก่งแบบซาลันถัวย (learning disability) คือ มีความรู้ดีแต่ถ่ายทอดความรู้ไม่เป็น ก็ไม่ควรได้เข้ามาเป็นอาจารย์

มหาวิทยาลัยได้มอบอำนาจให้แก่คณะ/สถาบันหรือภาควิชา ในการคัดเลือกคนเข้ามาเป็นอาจารย์โดยปราศจากหลักประกันที่มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ ซึ่งในการคัดเลือกคนเข้ามาเป็นอาจารย์ นั้น เพื่อไม่ให้เกิด inbreed อาจารย์บางคนมีนโยบายรับคนภายนอก เช่น ผู้ที่ได้รับทุนจากที่ต่าง ๆ เช่น นักเรียนทุนของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แต่ก็เป็นที่น่าสังเกตว่า มีหลายส่วนงานเลือกลูกศิษย์ของตนเองเข้ามาเป็นอาจารย์ เหตุผลที่ชอบอ้างคือ ไม่มีคนจากที่อื่นมาสมัคร หรือคนที่จบจากที่อื่นไม่ถูกใจ แต่เป็นที่ทราบกันดีว่าการรับ “ศิษย์กันญาติ” เข้ามาเป็นผู้ใต้บังคับบัญชา นั้น ทำให้ขึ้นง่าย แต่เกิดผลเสียในระยะยาวคือ ได้นักวิชาการเลือดชิด (inbreed) ถูกครอบงำ

ด้วยบทบาทลูกศิษย์-อาจารย์ ทำให้ไม่กล้าคิดตรงข้ามกับอาจารย์ รวมทั้งไม่กล้าแสดงตนคัดค้านวิธีการบริหารของอาจารย์ตนเอง แม้ว่าจะไม่เห็นด้วยก็ตาม ประเด็นนี้ ถือเป็นปัญหาสำคัญของกระบวนการคัดเลือกคนเข้ามาเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยมหิดลประเด็นหนึ่ง

“การทำทุกอย่างที่ผู้นำต้องการ ถือเป็นความจงรักภักดีแค่ครั้งเดียว จะต้องกล้าบอกในสิ่งที่ผู้นำทำไม่ถูกต้องด้วย จึงจะถือว่าเป็นความจงรักภักดีที่สมบูรณ์”

วงสัมมนาเห็นว่า เรื่องนี้สำคัญและมีข้อเสนอแนะให้ มหาวิทยาลัยร่วมกับส่วนงานมีการจัดเวทีระดมความคิด วิพากษ์วิจารณ์เพื่อหาทางออกใหม่ ๆ เกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกคน รวมทั้งตั้งคณะทำงานในระดับมหาวิทยาลัย เพื่อทบทวนและช่วยกันคิดหาวิธีการคัดเลือกคนเข้ามาเป็นอาจารย์แบบ MU Teacher Recruitment Standard มากกว่าปล่อยให้หน่วยงานระดับภาควิชาตัดสินใจโดยลำพัง

มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งบ่มเพาะปัญญาให้กับประเทศ สังคมมหาวิทยาลัยควรเป็นชุมชนของคนที่มีวุฒิภาวะสูง สามารถอดทนต่อคนที่มีความคิดแตกต่างจากตัวเองได้ดี และแสวงหาความร่วมมือสามารถทำงานร่วมกันได้

ชุมชนมหาวิทยาลัย นอกจากจะเป็นแหล่งรวมของคนที่มีความสามารถระดับมืออาชีพที่สามารถนำเสนอนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้แก่สังคมแล้ว ยังควรเป็นแหล่งรวมของคนที่มีความกล้าหาญทางจริยธรรม กล้าส่งเสียงเตือน หรือกล้าแสดงตนคัดค้านความไม่ถูกต้องในองค์กรของตนเอง หรือในสังคมอย่างอาจหาญและบริสุทธิ์ใจ ด้วยความสำนึกในหน้าที่ (ethical adherence) มีสำนึกสาธารณะ (public awareness) รับผิดชอบต่อสังคม หากนักวิชาการในมหาวิทยาลัยไม่เป็นแบบอย่างของการมีอิสระและมีเสรีภาพทางความคิด สังคมคงไม่สามารถพึ่งใครได้อีก *“อาจารย์ต้องกล้าแสดงตนคัดค้านเพื่อส่วนรวม แต่ไม่ใช่เพื่อตัวเอง”*

ระบบการบ่มเพาะและการรักษาอาจารย์ที่มีคุณภาพ

อาจารย์ปัจจุบันอยู่ในบรรยากาศที่มีความกดดันสูงมาก อาจารย์ที่เข้ามาใหม่ ๆ อาจมีความกลัวเนื่องจากไม่มีความมั่นคงปลอดภัยในตำแหน่งหน้าที่ อาจารย์ ที่เพียงเป็นตำแหน่งลูกจ้าง รู้สึกขาดความมั่นคง หวาดผวาทุกช่วงเวลา 5 ปี เพราะไม่แน่ใจว่าจะถูกประเมินให้ออกหรืออยู่ต่อภายใต้ระบบการบริหารที่ธรรมาภิบาลอ่อนแอ แต่ความกลัวก็อาจเป็นความท้าทายอย่างสูงสำหรับผู้ที่รักอาชีพนี้ หากมีความมุ่งมั่น รับผิดชอบตัวทางวิชาการอย่างมีวินัยและ

ประสบความสำเร็จในเวลาที่เหมาะสม ก็คงก้าวข้ามความกลัวนี้ไปได้ ที่สำคัญยิ่งคือ มหาวิทยาลัยต้องมี “ระบบนิเวศ” ที่เอื้อต่อการอยู่อาศัย เพื่อการทำงานที่มีความท้าทายอย่างสูงสำหรับอาจารย์ใหม่ ๆ ด้วยเช่นเดียวกัน

มหาวิทยาลัยมหิดลต้องการมีเอกลักษณ์โดดเด่นด้านการวิจัย ซึ่งการสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ด้วยการให้เงินทุนสนับสนุนเพียงอย่างเดียว ถือว่ายังไม่เพียงพอ ตัวอย่างบทเรียน Working with the best จากบางคณะ เมื่อรับอาจารย์ใหม่เข้ามา คณะจะไม่ปล่อยให้ทำงานโดยลำพัง แต่สนับสนุนให้ทำงานร่วมกับอาจารย์อาวุโสท่านใดท่านหนึ่ง เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยขั้นสูงแบบ ‘tacit to tacit’ ทำให้อาจารย์ใหม่ซึมซับเอาความเป็นมืออาชีพจากผู้อาวุโส มีแรงบันดาลใจและมองเห็นเส้นทางการเติบโตทางวิชาการของตนเอง

ควรเอานักวิชาการดี ๆ มาเป็นผู้บริหารหรือไม่ นั่น ขณะที่มหาวิทยาลัยเป็นที่อยู่ของคนเก่งบางคนชอบการแข่งขัน คงไม่ชอบให้คนภายนอกสายอาชีพมาเป็นผู้บังคับบัญชาของตน การที่นักวิชาการเป็นผู้บริหารจึงไม่ถือเป็นเรื่องเสียหาย ดังเช่นกรณีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มีบทเรียนที่ดีเกี่ยวกับประเด็นนี้ กล่าวคือ นักวิชาการที่มีศักยภาพชอบการเป็นผู้บริหาร รวมทั้งผู้ใหญ่ในคณะเห็นว่ามีความเหมาะสม ก็จะได้รับทุนสนับสนุนให้ไปศึกษาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับด้านการบริหาร เพื่อเป็นตัวเลือกในอนาคต เป็นการเตรียมตัวที่ดีแต่เนิ่น ๆ

ทำให้คณะฯ ได้ผู้บริหารที่เก่ง มีวิสัยทัศน์

ข้อเท็จจริงประการหนึ่งที่ถูกนำเสนอในวงสัมมนา คือ เนื่องจากพรสวรรค์ ความสามารถและความสนใจของอาจารย์ไม่เท่ากันหรือไม่เหมือนกัน แต่พอเมื่อได้เข้ามาเป็นอาจารย์ ทุกคนต้องทำงานตามแบบแผนที่เท่ากันและเหมือนกันทั้งหมด เพราะไม่มีระบบการแจจแจงและการประเมินงานที่หลากหลาย ทำให้อาจารย์ไม่สามารถเจริญเติบโตภายใต้ศักยภาพที่แท้จริงของตนเอง วงสัมมนาได้ยกประเด็นเรื่องเส้นทางการเติบโต (tracking) ในวิชาชีพของอาจารย์ที่พูดถึงกันมานาน (เช่น Research Professor/Teaching Professor – ผู้สรุปลังเคราะห์) แต่ยังไม่มีการนำมาปฏิบัติอย่างจริงจัง เส้นทางการเติบโตที่เหมาะสมกับพรสวรรค์ ความสามารถและความสนใจของแต่ละคน จะทำให้อาจารย์มีอิสระ และมีความสุขกับการทำงานมากขึ้น

ส่วนประเด็นอื่น ๆ ที่ปรากฏในวงสัมมนาและไม่มีใครไม่เห็นด้วยเลย ได้แก่ ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยใช้ข้อตกลงการปฏิบัติงาน หรือ PA ซึ่งจะต้องมีธรรมาภิบาลที่น่าเชื่อถือ ผู้บริหารจะต้องใช้ PA และระบบการประเมินผลงานเป็นเครื่องมือในการพัฒนาและยกระดับการทำงาน ไม่นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการกำจัดคนที่คิดต่างจากผู้บริหาร

รายได้ ค่าตอบแทนของอาจารย์มหาวิทยาลัยจะต้องเพียงพอต่อการยังชีพ สามารถอยู่ได้โดยไม่ต้องดิ้นรนหารายได้เสริมจากที่แหล่งอื่น เพื่อให้อาจารย์มีสมาธิ สามารถทุ่มเทให้กับงานในหน้าที่ได้อย่างเต็มที่

จาก

กฎหมายลิขสิทธิ์: เรื่องใกล้ตัวที่หากไม่ชำระอาจสร้างปัญหา (ตอนที่ 2)

โดย อาจารย์ นพ.นวรรณ ธีระอัมพรพันธุ์
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

ในข่าวสภาคณาจารย์ฉบับที่แล้ว ผู้เขียนได้กล่าวถึงแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับลิขสิทธิ์และกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทยไปเบื้องต้นแล้ว ฉบับนี้จะเป็นตอนที่ 2 ที่กล่าวถึงรายละเอียดของกฎหมายลิขสิทธิ์เพิ่มเติม ในส่วนของการละเมิดลิขสิทธิ์ และข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ รวมทั้งเนื้อหาในกฎหมายลิขสิทธิ์ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมซึ่งเพิ่งจะมีผลบังคับใช้เมื่อต้นเดือนสิงหาคม 2558 ที่ผ่านมามีด้วย

บททวนเรื่องลิขสิทธิ์

ตามที่ได้กล่าวไว้แล้วในตอนที่ 1 ว่า ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 [1] เจ้าของ

ลิขสิทธิ์ มีสิทธิแต่ผู้เดียวในการทำซ้ำหรือดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชน ให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนา งาน ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น และอนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิดังกล่าว ในขณะที่ผู้สร้างสรรค์งาน (แม้อาจไม่ใช่เจ้าของลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย) ก็มีสิทธิแสดงว่าตนเป็นผู้สร้างสรรค์งานดังกล่าวและมีสิทธิห้ามบุคคลใดบิดเบือน ดัดทอน ดัดแปลงงานนั้นจนเกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของตน เว้นแต่จะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งยังบัญญัติให้ลิขสิทธิ์สามารถโอน (transfer) ให้แก่กันได้ ซึ่งสำหรับนักวิชาการ เวลาตีพิมพ์บทความ ก็ควรตรวจสอบว่าทางสำนักพิมพ์มีข้อตกลงในการโอนลิขสิทธิ์ไปเป็นของสำนักพิมพ์หากตอบรับหรือไม่

หรือมีข้อตกลงที่เอื้อประโยชน์กับเรากว่านั้น เช่น ลิขสิทธิ์ยังเป็นของเราหรือของมหาวิทยาลัยอยู่ ไม่ถูกโอนไปเป็นของสำนักพิมพ์แต่อย่างใด แต่สำนักพิมพ์มีสิทธิในการทำซ้ำเพื่อตีพิมพ์บทความดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็ นข้อตกลงแบบมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียว (exclusive rights) หรือไม่จำกัดสิทธิของเจ้าของ ลิขสิทธิ์ในการอนุญาตให้ผู้อื่นทำซ้ำด้วย (non-exclusive rights) ก็ตาม

การละเมิดลิขสิทธิ์

คำถามที่ตามมาเวลากล่าวถึงเรื่องลิขสิทธิ์ คือ แล้วการกระทำใดที่ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์บ้าง พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 บัญญัติว่า การทำซ้ำหรือดัดแปลง หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชน แก่งานอันมีลิขสิทธิ์โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ ลิขสิทธิ์ ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ และหากงาน ดังกล่าวเป็นสื่อบันทึกทางวัสดุ ภาพยนตร์ หรือสิ่งบันทึก เสียง ไม่ว่าจะเป็ นเสียงหรือภาพ หรือโปรแกรม คอมพิวเตอร์ การให้เขาต้นฉบับหรือสำเนา งาน ดังกล่าว ก็ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ด้วย นอกจากนี้ หากเรารู้อยู่แล้วหรือมีเหตุอันควรรู้ว่า งานใดทำขึ้น โดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น การกระทำเพื่อกำไร เช่น ขาย มีไว้เพื่อขาย ให้เช่า ให้เช่าซื้อ เผยแพร่ต่อ สาธารณชน แจกจ่ายในลักษณะที่เจ้าของลิขสิทธิ์ อาจเสียหาย หรือนำ หรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ด้วย จะเห็นได้ว่า มีผู้เข้าใจ ผิดว่า การให้เครดิตด้วยการอ้างอิงแหล่งที่มาของ งาน ทำให้เราไม่มีความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์ ความจริงคือ หากผมทำสำเนาหนังสือนิยาย Harry Potter ของ J.K. Rowling ขายหรือจ่ายแจกให้คนอื่น แม้ ผมจะอ้างอิงว่าเป็นผลงานของ J.K. Rowling ผมก็ มีความผิดเพราะเป็นการทำซ้ำ หรือเผยแพร่ต่อ สาธารณชน (ไม่ว่าจะเพื่อกำไรหรือไม่ก็ตาม) โดย ไม่ได้รับอนุญาตจาก J.K. Rowling

ข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์

อย่างไรก็ตาม ไม่ใช่การทำซ้ำ ดัดแปลง หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชน แก่งานอันมีลิขสิทธิ์ของ บุคคลอื่น จะเป็ นความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์ทุกกรณี พระราชบัญญัติ ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ได้บัญญัติยกเว้น ไว้ว่า การกระทำแก่งานอันมีลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่น หากไม่ขัดต่อการแสวงหาประโยชน์จากงานอันมี ลิขสิทธิ์ตามปกติของเจ้าของลิขสิทธิ์และไม่กระทบ กระเทือนถึงสิทธิของเจ้าของเกินสมควร ไม่ถือเป็ น การละเมิดลิขสิทธิ์ หลักกฎหมายนี้เรียกว่าหลัก Fair Use [2] ซึ่งเป็นหลักกฎหมายที่มีที่มาจากตะวันตก โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งในกฎหมาย ลิขสิทธิ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา กล่าวว่า การใช้ งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม (fair use of a copyrighted work) เพื่อการวิจารณ์ แสดงความเห็น รายงานข่าว สอน หรือใช้ในทางวิชาการหรือวิจัย ไม่ถือเป็นการ

ละเมิดลิขสิทธิ์ หากได้คำนึงถึง 4 ปัจจัยต่อไปนี้ อย่าง เหมาะสมแล้ว ได้แก่

1. วัตถุประสงค์และรูปแบบการใช้ ซึ่งรวม ถึงว่าใช้เพื่อกำไรหรือใช้เพื่อการศึกษามากกว่าหรือไม่

2. ลักษณะของงานอันมีลิขสิทธิ์ (เช่น เป็น นิยายที่แต่งขึ้นโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์เป็นหลัก หรือเป็นบทความทั่วไปที่ไม่ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ มากนัก)

3. ปริมาณและเนื้อหาสาระของงานที่จะถูก นำไปใช้เทียบกับปริมาณทั้งหมดของงานนั้น (เช่น ทำซ้ำเพียง 1 ย่อหน้า จากหนังสือ 1 เล่ม ก็อาจเป็น ปริมาณที่ไม่มากนัก แต่หากเป็นย่อหน้าที่เป็นหัวใจ ของงานนั้น เช่น เป็นรูปภาพที่สำคัญ หรือเป็นเนื้อหา ของนิยายตอน climax ก็อาจมีประเด็นได้)

4. ผลกระทบของการใช้ดังกล่าวต่อการ แสวงหาประโยชน์ของเจ้าของลิขสิทธิ์หรือคุณค่าของ งานนั้น หลัก 4 ข้อนี้ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวว่าเท่าไร เพียงใด อย่างไร จึงจะถือว่าไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ แต่ เป็นหลักที่ต้องนำองค์ประกอบทั้ง 4 ข้อมาพิจารณา ร่วมกันในภาพรวมว่าถือเป็นการใช้ที่เป็นธรรม (fair use) ที่ไม่ผิดหรือไม่

สำหรับกฎหมายของไทย ได้นำหลัก Fair Use ดังกล่าวมาบัญญัติด้วย แต่ไม่ได้ระบุถึงหลัก ทั้ง 4 ข้อนี้อย่างชัดเจน ระบุเพียงว่าหากไม่ขัดต่อ การแสวงหาประโยชน์จากงานตามปกติของเจ้าของ และไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิของเจ้าของเกิน สมควร ก็ไม่ผิด นอกจากนี้ ยังได้บัญญัติข้อยกเว้น ให้ชัดเจนด้วยว่า การกระทำต่อไปนี้ หากไม่ขัดต่อ การแสวงหาประโยชน์และไม่กระทบกระเทือนถึง สิทธิของเจ้าของเกินสมควร ไม่ถือว่าเป็นการละเมิด ลิขสิทธิ์ (มาตรา 32)

(1) วิจัยหรือศึกษางานนั้น โดยไม่ใช่เพื่อกำไร

(2) ใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือเพื่อ ประโยชน์ของตนเองและบุคคลอื่นในครอบครัว หรือญาติสนิท

(3) ดิชม วิจารณ์ หรือแนะนำผลงานโดย ให้เครดิต

(4) เสนอรายงานข่าวทางสื่อสารมวลชน โดยให้เครดิต

(5) ทำซ้ำ ดัดแปลง นำออกแสดง หรือ ทำให้ปรากฏ เพื่อการพิจารณาของศาลหรือเจ้า พนักงานตามกฎหมาย

(6) ทำซ้ำ ดัดแปลง นำออกแสดง หรือ ทำให้ปรากฏโดยผู้สอน เพื่อประโยชน์ในการสอน ของตน โดยไม่ใช่เพื่อกำไร

(7) ทำซ้ำ ดัดแปลงบางส่วนของงาน หรือตัดทอนหรือทำบทสรุปโดยผู้สอนหรือสถาบัน การศึกษา เพื่อแจกจ่ายหรือจำหน่ายแก่ผู้เรียนในชั้น เรียนหรือในสถาบันการศึกษา โดยไม่ใช่เพื่อหากำไร

(8) นำงานนั้นมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการ ถามและตอบในการสอบ

นอกจากนี้ การกล่าว คัดลอก เลียน หรือ อ้างอิงงานบางตอนตามสมควร โดยให้เครดิต หรือ การทำซ้ำโดยบรรณารักษ์ของห้องสมุดโดยไม่ใช่ เพื่อหากำไร เพื่อใช้ในห้องสมุดหรือให้แก่ห้องสมุด อื่น หรือทำซ้ำงานบางตอนตามสมควรให้แก่บุคคล อื่นเพื่อประโยชน์ในการวิจัยหรือการศึกษา หากไม่ ขัดต่อการแสวงหาประโยชน์จากงานตามปกติของ เจ้าของและไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิของเจ้าของ เกินสมควร ก็ไม่ผิดเช่นกัน จริง ๆ แล้ว กฎหมายได้ บัญญัติข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ของงานบาง ประเภท เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ศิลปกรรม งาน สถาปัตยกรรม และสิทธิของนักแสดง ไว้เป็นการ เฉพาะอีกด้วย แต่มีรายละเอียดมากเกินไปที่จะกล่าว ในบทความนี้ได้หมด

กฎหมายลิขสิทธิ์ฉบับใหม่ที่แก้ไขเพิ่มเติม กฎหมายเดิม

เมื่อเร็ว ๆ นี้ มีประเด็นอภิปรายกันอย่าง กว้างขวางในสื่อออนไลน์ว่า กฎหมายลิขสิทธิ์ฉบับ ใหม่มีประเด็นสำคัญที่หากผู้ใดโพสต์หรือแชร์เนื้อหา ที่มีลิขสิทธิ์ของคนอื่นโดยไม่ระวัง อาจผิดกฎหมาย ใหม่ได้ ทำให้เกิดความตื่นตระหนกในแวดวงสังคม ออนไลน์ไปพอสมควร ความจริงแล้ว ในปี 2558 นี้ มีกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 อยู่ทั้งสิ้น 2 ฉบับ โดยฉบับที่มีผลใช้บังคับ ก่อน ตั้งแต่เดือนเมษายน 2558 ที่ผ่านมา คือ พระ ราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558 [3] ซึ่ง บัญญัติให้การทำซ้ำโดยการบันทึกเสียง และ/หรือ ภาพจากภาพยนตร์อันมีลิขสิทธิ์ ในโรงภาพยนตร์โดย ไม่ได้รับอนุญาตในระหว่างการฉายในโรงภาพยนตร์ ให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ โดยจะอ้างว่าทำซ้ำ เพื่อประโยชน์ส่วนตัวไม่ได้ เพื่อป้องกันผู้ที่อ้างเหตุผล ดังกล่าวแล้วนำไปทำซ้ำในสื่อต่าง ๆ ออกจำหน่ายจน สร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจต่ออุตสาหกรรม ภาพยนตร์และขัดต่อการแสวงหาประโยชน์ของ เจ้าของลิขสิทธิ์ นอกจากนี้ยังได้บัญญัติข้อยกเว้น การละเมิดลิขสิทธิ์เพิ่มเติมอีกหนึ่งข้อ คือ การทำซ้ำ หรือดัดแปลง เพื่อประโยชน์ของคนที่พิการที่ไม่ สามารถเข้าถึงงานได้ หากไม่ได้ทำเพื่อหากำไร ไม่ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ เพื่อประโยชน์ของ คนพิการประเภทต่าง ๆ ที่จะสามารถเข้าถึงงานอัน มีลิขสิทธิ์ได้ตามความจำเป็น

ส่วน พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558 [4] ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 4 สิงหาคม 2558 ที่ผ่านมา เป็นที่มาของประเด็นอภิปรายใน โลกออนไลน์ เนื่องจากเนื้อหาของกฎหมายฉบับนี้มี รายละเอียดทางเทคนิคที่เข้าใจยากพอสมควร เนื้อหาที่สำคัญโดยสังเขปของกฎหมายฉบับนี้ คือ การกำหนดหลักการเกี่ยวกับ “ข้อมูลการบริหาร สิทธิ” และ “มาตรการทางเทคโนโลยี” ซึ่งเป็น มาตรการที่ใช้คุ้มครองงานอันมีลิขสิทธิ์หรือสิทธิ ของนักแสดงเพิ่มเติมจากกฎหมายเดิม เพื่อคุ้มครอง ลิขสิทธิ์มากยิ่งขึ้น

“ข้อมูลการบริหารสิทธิ” (rights manage- ment information) ตามกฎหมายฉบับนี้ คือ “ข้อมูล ที่บ่งชี้ถึงผู้สร้างสรรค์ งานสร้างสรรค์ นักแสดง การ แสดง เจ้าของลิขสิทธิ์ หรือระยะเวลาและเงื่อนไขการ ใช้งานอันมีลิขสิทธิ์ ตลอดจนตัวเลขหรือรหัสแทน ข้อมูลดังกล่าว โดยข้อมูลเช่นว่านี้ติดอยู่หรือปรากฏ เกี่ยวข้องกับงานอันมีลิขสิทธิ์หรือสิ่งบันทึกการ แสดง” ซึ่งแปลความได้ว่า ข้อมูลการบริหารสิทธิ คือ ข้อมูลใด ๆ ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ของงาน นั้น ๆ เช่น ชื่อความหรือลายน้ำที่เป็นเครดิตซึ่งระบุ ชื่อผู้แต่งหรือผู้แสดง เลขรหัส ID ที่เป็นตัวระบุงาน ที่ปรากฏในงานชิ้นนั้น สัญลักษณ์หรือข้อความที่ระบุ เงื่อนไขลิขสิทธิ์ (เช่น สัญลักษณ์แสดงเงื่อนไขลิขสิทธิ์ ที่เรียกว่า Creative Commons [5]) เป็นต้น ซึ่ง กฎหมายบัญญัติว่า การลบหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูล การบริหารสิทธิ โดยรู้อยู่แล้วว่าการกระทำนั้นอาจ ใจให้เกิด ก่อให้เกิด ให้ความสะดวก หรือปกปิด การละเมิดลิขสิทธิ์ ให้ถือว่าเป็นการละเมิดข้อมูลการ บริหารสิทธิ และมีความผิดตามกฎหมาย (ยกเว้น การกระทำโดยเจ้าพนักงานตามกฎหมาย สถาบัน การศึกษา ห้องสมุด หรือองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพ สาธารณะ ที่ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อหากำไร) รวมทั้งกำหนดให้การนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อจำหน่าย หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชน ซึ่งงาน หรือสำเนาของงานอันมีลิขสิทธิ์ที่ได้มีการลบหรือ เปลี่ยนแปลงข้อมูลการบริหารสิทธินั้น มีความผิด ด้วย ทั้งนี้เพราะการลบหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลการ บริหารสิทธิดังกล่าว ทำให้บุคคลอื่นไม่ทราบเจ้าของ หรือเงื่อนไขลิขสิทธิ์ของงานดังกล่าว จึงย่อมจะ ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่งานนั้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ มากยิ่งขึ้น

ส่วน “มาตรการทางเทคโนโลยี” หมายถึง “เทคโนโลยีที่ออกแบบมาเพื่อป้องกันการทำซ้ำหรือ ควบคุมการเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์หรือสิ่งบันทึก การแสดง โดยเทคโนโลยีเช่นว่านี้ได้นำมาใช้กับงาน อันมีลิขสิทธิ์หรือสิ่งบันทึกการแสดงนั้นอย่างมี ประสิทธิภาพ” กล่าวง่าย ๆ คือ เป็นวิธีการทางเทคนิค ที่ใช้เพื่อป้องกันการทำซ้ำหรือควบคุมการเข้าถึงงาน

อันมีลิขสิทธิ์ เช่น วิธีการเข้ารหัสหรือการยืนยันตัวตนบางอย่าง (เช่น การ log-in ด้วยรหัสผ่าน) ก่อนใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือในการดาวน์โหลดเพลงที่ซื้อมาจาก online store บางร้าน ซึ่งจะมีมาตรการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์เอาไว้ (อาจเรียกว่า digital rights management) หากมีการหลบเลี่ยงมาตรการทางเทคโนโลยีดังกล่าว เช่น การ hack เว็บไซต์จำหน่ายเพลงลิขสิทธิ์เพื่อให้ดาวน์โหลดเพลงได้ฟรี หรือการ crack โปรแกรมที่มีการเข้ารหัสเพื่อคุ้มครองเพลงหรือไฟล์งานลิขสิทธิ์บางอย่าง โดยรู้อยู่แล้วว่าการกระทำนั้นอาจจูงใจหรือก่อให้เกิดการละเมิดลิขสิทธิ์ ถือว่าเป็นการละเมิดมาตรการทางเทคโนโลยี และมีความผิดตามกฎหมาย เว้นแต่จะเข้าข่ายข้อยกเว้น เช่น เพื่อการวิเคราะห์โปรแกรมในการใช้งานร่วมกับโปรแกรมอื่น เพื่อการวิจัยหรือหาข้อบกพร่องของเทคโนโลยี หรือทดสอบ security ของระบบ กระทำโดยสถาบันการศึกษา หอจดหมายเหตุ ห้องสมุด หรือองค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพสาธารณะ โดยไม่ใช่เพื่อหากำไร เพื่อเข้าถึงงานที่ไม่อาจเข้าถึงได้ด้วยวิธีอื่น นอกจากนี้ กฎหมายนี้ยังมีบทบัญญัติในส่วนอื่นด้วย เช่น สิทธิของนักแสดงที่เพิ่มขึ้นมา การจำกัดความรับผิดชอบของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต การยกเว้นการทำซ้ำที่จำเป็นเพื่อให้ระบบคอมพิวเตอร์ทำงานได้ตามปกติ การให้อำนาจศาลสั่งรับหรือทำลายของละเมิดที่ได้ทำขึ้นหรือนำเข้ามาในประเทศและสิ่งที่ใช้ในการกระทำความผิด และอำนาจสั่งให้ผู้ละเมิดจ่ายค่าเสียหายเพิ่มขึ้นหากทำให้งานอันมีลิขสิทธิ์เข้าถึงโดยสาธารณชนได้อย่างแพร่หลาย การขายงานลิขสิทธิ์มือสอง เช่น ภาพหนังสือ ซึ่งกฎหมายใหม่ให้ทำได้ (แต่การขายซีดี ภาพยนตร์มือสองจะต้องมีใบอนุญาตให้ขายตามกฎหมายว่าด้วยภาพยนตร์และวีดิทัศน์ด้วย) ซึ่งจะไม่กล่าวรายละเอียดในบทความนี้

จะเห็นว่า กฎหมายใหม่ ไม่ได้ไปเปลี่ยนแปลงหลักการของการละเมิดลิขสิทธิ์ และข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ของ พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เดิมเลย เพียงแต่มีการกำหนดความผิดเพิ่มเติมในส่วนของการบริหารสิทธิ และ มาตรการทางเทคโนโลยี เพื่อให้การคุ้มครองลิขสิทธิ์มีประสิทธิภาพมากขึ้นเท่านั้น ส่วนเนื้อหาอื่น ๆ ในกฎหมายใหม่ เป็นการเพิ่มเติมข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์บางประการ เช่น การใช้เพื่อคนพิการ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ การโพสต์ แชร์ หรือทำซ้ำงานอันมีลิขสิทธิ์ ยังต้องคำนึงถึงหลัก Fair Use ว่าขัดต่อการแสวงหาประโยชน์จากงานอันมีลิขสิทธิ์ตามปกติของเจ้าของลิขสิทธิ์ หรือกระทบกระเทือนถึงสิทธิของเจ้าของเกินสมควรหรือไม่ เช่นเดิม และต้องพิจารณาร่วมกับข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ทั้งของเดิมและที่เพิ่มเติมเข้ามาใหม่ด้วย รวมทั้งต้องระวังเรื่องการถ่ายภาพ

ในโรงภาพยนตร์ การลบหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลการบริหารสิทธิ และการหลบเลี่ยงมาตรการทางเทคโนโลยีที่กฎหมายใหม่บัญญัติเป็นความผิดไว้ด้วย ที่มีข้อถกเถียงกันว่า การ embed public video จาก YouTube ไว้บนเว็บไซต์ หรือการโพสต์ link ของ video หรือบทความต่าง ๆ กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ชี้แจงแล้ว [6] ว่าสามารถทำได้เพราะถือว่าเป็นการอ้างอิงกลับไปยังคลิปของเจ้าของลิขสิทธิ์ แต่ห้ามดาวน์โหลดคลิปดังกล่าวแล้วอัปโหลดไว้ในเว็บไซต์ของเรา เพราะถือว่าเป็นการทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ ส่วนการแชร์ภาพหรือข้อความจากเว็บอื่นใน social media นั้น ยังต้องคำนึงถึงหลัก Fair Use เช่นเดิมว่าเงื่อนไขการอนุญาต (Terms of Use) ของเว็บไซต์ที่เป็นเจ้าของภาพหรือข้อความนั้นระบุไว้อย่างไรอย่างไรก็ตาม หากนำมาใช้ในปริมาณน้อย เช่น 1-2 ภาพ ซึ่งไม่ได้มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ (economic value) อย่างมีนัยสำคัญและไม่ได้ใช้เพื่อหากำไรหรือทางการค้า ก็อาจถือว่าเป็นการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม (fair use) และอาจไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ก็ได้ [6] ซึ่งคงต้องพิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป ทั้งนี้ กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้จัดทำสื่อเผยแพร่เกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์ฉบับใหม่ไว้ด้วย ซึ่งผู้สนใจสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ [6,7]

จะเห็นได้ว่า หลักการของลิขสิทธิ์ยังไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปมากนักในกฎหมายฉบับใหม่ เพียงแต่มีหลักการใหม่เพิ่มเติมขึ้นมาที่ควรรับรู้มากขึ้น และความรู้เรื่องลิขสิทธิ์เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการใช้ชีวิตในปัจจุบัน โดยเฉพาะสำหรับนักวิชาการที่ต้องอยู่กับงานสร้างสรรค์ที่มีลิขสิทธิ์อยู่เป็นประจำ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่คณาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยจะมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์ไว้บ้าง เพื่อประโยชน์ทั้งต่อตัวท่านเองและต่อมหาวิทยาลัยของเรา

เอกสารอ้างอิง

[1] <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2537/A/059/1.PDF>
 [2] https://en.wikipedia.org/wiki/Fair_use
 [3] <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2558/A/006/14.PDF>
 [4] <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2558/A/006/7.PDF>
 [5] <http://creativecommons.org/>
 [6] http://www.ipthailand.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=1636:10&catid=8:news&Itemid=332
 [7] <http://idgthailand.com/download/Misc/New%20Copyright%20Law%202015.jpg>

บรรณาธิการแถลง

โดย ศ.พญ.อลิสสา ลឹมสุวรรณ

อลิสสา

สวัสดีค่ะคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล ข้าวสภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดลประจำเดือนกันยายน 2558 ได้มีการรวบรวมภาพบรรยากาศในงานพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีการศึกษา 2557 โดยมีสมาชิกสภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล เข้าร่วมพิธีเป็นอาจารย์สักขีพยาน

ในข่าวสภาคณาจารย์ฉบับนี้ มีบทความที่น่าสนใจหลัก 2 เรื่อง คือ เรื่อง "อาจารย์ที่พึงประสงค์ สู่การเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำ" โดยเป็นผลสรุปจากการสัมมนาสภาคณาจารย์ เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2558 ณ โรงแรม เดอะ รอยัล เจมส์ กอล์ฟ รีสอร์ท ศาลายา

และบทความอีกเรื่องที่น่าสนใจคือ "กฎหมายลิขสิทธิ์ : เรื่องใกล้ตัวที่หากไม่ชำระอาจสร้างปัญหา ตอนที่ 2" โดย อ.นพ.นวนรรณ อีระอมรพันธ์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี โดยบทความนี้เป็นการกล่าวนำเกี่ยวกับความรู้กฎหมายลิขสิทธิ์และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ดิฉันหวังว่าท่านอาจารย์ที่ได้ติดตามข่าวสภาคณาจารย์ฉบับนี้จะได้รับทั้งความรู้ และแนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อท่าน จนกว่าจะพบกันฉบับหน้า

สวัสดีค่ะ

ข่าวสภาคณาจารย์

เป็นหนังสือในมหาวิทยาลัย และเป็นสื่อระหว่างคณาจารย์ในการรับฟังแลกเปลี่ยนทัศนคติ ข้อคิดเห็น ทั้งด้านการบริหาร ด้านวิชาการ ด้านสวัสดิการ และอื่นๆ ของมหาวิทยาลัย บทความ ข้อคิด จุดหมาย เป็นความเห็นของผู้เขียนเท่านั้น มิใช่ความเห็นของสภาคณาจารย์ เกณฑ์การพิจารณาบทความเป็นไปตาม www.senate.mahidol.ac.th/regulation.html

บรรณาธิการประจำฉบับ
กองบรรณาธิการ

ศ.พญ.อลิสสา ลឹมสุวรรณ

ผศ.ดร.ชาวนุยศ ปลื้มปีติวิริยะเวช อ.ดร.ธิดาคม พัวพันสวัสดิ์ ผศ.ดร.น.สพ.สุวิทย์ ลิมาวงษ์ปราณี
อ.ดร.อรรณพล กาญจนพงษ์พร ศ.พญ.อลิสสา ลឹมสุวรรณ

ประสานงานกลาง
ออกแบบและจัดทำรูปเล่ม
เจ้าของ

สุจิตรา สอนสม พัชญา วงษ์วันทนี
พรศิริ บุญมาวงศ์

สภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ชั้น 5
999 ถนนพุทธมณฑลสาย 4 ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170
โทรศัพท์ : 0-2849-6351-2 โทรสาร : 0-2849-6351